

Cirkulärnr: 1999:71
Diariernr: 1999/1316
P-cirknr: 1999-2:19
Nyckelord: Arbetsrätt, AD
Handläggare: Ulf Nordström
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 1999-05-25
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 1999 nr 44 om en kommun haft la grund för att avskeda en lärare.
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 1999 nr 44

Personalpolitik: 1999-2:19

Nyckelord: Arbetsrätt, AD, avsked

Förhandlingssektionen
Ulf Nordström

1999-05-25

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 1999 nr 44 om en kommun haft laga grund för att avskeda en lärare.

Arbetsdomstolen har i dom 1999 nr 44 mellan Vara kommun och Lärarnas Riksförbund (LR) prövat frågan om det förelegat laga grund för avskedande av en lärare, med anledning av påstått åsidosättande av det ansvar som följer av att vara redovisningsansvarig för verksamheten vid kommunens naturskola.

Bakgrund

Janeric M anställdes 1968 tillsvidare som lärare vid grundskolan i Vara kommun. 1991 ändrades anställningen till att även omfatta ansvaret för verksamheten vid Vara Naturskola. Janeric M avskedades den 25 november 1997. Lärarnas Riksförbund (LR) yrkade ogiltigförklaring av avskedandet, samt allmänt och ekonomiskt skadestånd till Janeric M. Kommunen bestred yrkandena.

Enligt kommunen hade Janeric M budget- och redovisningsansvar för naturskolan. Kommunen lade Janeric M följande till last. Han öppnade 1994, utan kommunens vetskap, ett postgirokonto för Vara Naturskola som endast han hade teckningsrätt till och undandrog kommunen kontroll över kommunala medel. Detta fick till följd att naturskolans ekonomi behandlats i två parallella system, dels den kommunala budgeten, dels postgirokottot. Janeric M följde vidare ej gällande regler om krav på verifikation och ej haft någon ordnad bokföring, samt bröt mot tillämpliga redovisningsregler, bl.a. saknades det underlag för uttag om sammanlagt 124 642 kr. Vidare anförde kommunen att Janeric M i samband med ett bidrag från Forskningsrådsnämnden anvisade bidraget till det personliga postgirokottot. I samband med en 5 poängs kurs i samarbete med Linköpings universitet, vände sig Janeric M inte till universitet utan tog direkt kontakt med en universitetslärare, som fick betalt direkt från postgirokottot, varvid skattelagstiftningen kringgicks och studenterna riskerade

att ej få sina kurspoäng. Janeric M beviljade även sig själv, sin fru och dotter ersättning för arbete utan att någon haft möjlighet att bedöma om utgifterna varit motiverade. Kommunen kritiserade vidare Janeric M för att i samband med en klassresa till Island köpt biljett åt rektorn för pengar som klassen samlat in för resan. Detta sammantaget gjorde att kommunen ansåg sig ha laglig grund för att avskeda Janeric M.

LR bestred att det förelåg något beslut eller delegering som innebar att Janeric M ålagts något resultansvar, bokföringsansvar eller särskilt redovisningsansvar för naturskolan.

Arbetsdomstolen

Arbetsdomstolen konstaterade att även om kommunen ansåg att Janeric M var redovisningsansvarig för naturskolan så har kommunen inte fattat något uttryckligt beslut om detta eller på annat sätt tydliggjort det för honom. Och även om Janeric M inte kan undgå kritik för hur redovisningen skötts, så har det inte visats att han fått någon mer ingående information från kommunen om redovisning och bokföring. Kommunen hade inte heller vidtagit någon granskning av eller utövat någon tillsyn av verksamheten i ekonomiskt hänseende.

Domstolen konstaterade sammanfattningsvis att Janeric M inte haft någon personlig vinning av sitt agerande och att kommunen inte lidit någon ekonomisk skada. Och även om Janeric Ms förfarande i vissa hänseenden givit anledning till kritik så har han inte så grovt åsidosatt sina åligganden gentemot arbetsgivaren att laga grund för avsked förelegat. Omständigheterna var inte heller sådana att det förelegat saklig grund för uppsägning. Avskedandet förklarades således ogiltigt och allmänt och ekonomiskt skadestånd utdömdes till Janeric M.

Kommentar

Rättsfallet visar hur viktigt det är att arbetsgivaren har klara ekonomiska rutiner och delegeringsförteckningar som dokumenterar och tydliggör vem som är ekonomiskt ansvarig för respektive verksamheter. Det skall också klart framgå hur långt ansvaret sträcker sig och vilka regler som skall följas.

För att grund för avsked skall föreligga måste arbetstagaren grovt ha åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren. Rättsfallet tydliggör också att arbetsgivaren måste kunna styrka det som läggs till grund för avsked, det finns inte utrymme för påståenden och antaganden, grunderna måste *bevisas*.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Ulf Nordström

Bilaga

Arbetsdomstolens dom 1999 nr 44